

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšera a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **I. M. L.**, zastoupen Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje**, se sídlem Na Baních 1535, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 5. 2021, č. j. 57 A 2/2021 - 33,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Soudem ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 3 400 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 26. 2. 2021, č. j. KRPS-22785-35/ČJ-2021-010026-KRUZZC, rozhodla žalovaná podle § 129 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o prodloužení zajištění žalobce za účelem jeho předání podle Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 604/2013, ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádostí o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), a to o 39 dnů.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Praze (dále též „krajský soud“), který ji zamítl shora označeným rozsudkem. Uvedl, že žalovaná ve svém rozhodnutí řádně vyložila, z jakých důvodů přistoupila k prodloužení zajištění žalobce. Rovněž vysvětlila, proč nebylo v případě žalobce namístež užít zvláštní opatření. K žalobcem namítaným systémovým nedostatkům v Rumunsku, kam měl být předán, krajský soud odkázal na rozsudek téhož soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 49 A 1/2021 - 37, kterým bylo rozhodnuto o žalobě

proti rozhodnutí o prvotním zajištění žalobce (řízení o kasační stížnosti proti tomuto rozsudku je vedeno pod sp. zn. 4 Azs 102/2021, pozn. NSS), a dále na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Dle krajského soudu žalovaná nepochybila ani při posouzení realizovatelnosti účelu zajištění žalobce s ohledem na možnost jeho předání do Rumunska. Rozsudek krajského soudu (stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že žalovaná měla komplexně zkoumat, zda v případě přemístění podle nařízení Dublin III nehrozí riziko nelidského či ponižujícího zacházení, které souvisí se systémovými nedostatky azylového řízení v Rumunsku. Poukázal na to, že situace žadatelů o mezinárodní ochranu v Rumunsku je tristní a pro nemajetné přináší neakceptovatelné podmínky dosahující intenzity rizik nelidského a ponižujícího zacházení. Za problémové považoval i čerpání sociální podpory, nedostatečnou participaci na integračních programech, nekvalifikovanost tlumočnicků a nedostatek nápomoci ze strany rumunských státních orgánů. Domněnka, že státy dodržují základní práva žadatelů, je podle judikatury vyvratitelná; posouzení soudu v tomto ohledu považoval za typizované bez ohledu na konkrétní individuální okolnosti. To, že nedoložil relevantní podklady týkající se systémových nedostatků, neznamená, že soud i žalovaná mohou rezignovat na posouzení aktuální situace v Rumunsku. Odkázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Tarakhel proti Švýcarsku, a konstatoval, že skutečnost, že v Rumunsku požádají ročně o mezinárodní ochranu desetitisíce uprchlíků, svědčí spíše o přetížení tamního azylového systému a vzbuzuje obavy o dostatečně rychlé posouzení žádostí. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení kasační stížnosti napadeného rozsudku krajského soudu a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaná podala ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém odkázala na svá vyjádření v rámci rozhodnutí o zajištění a rozhodnutí o prodloužení zajištění stěžovatele, na nichž setrvala, a kasační stížnost označila za bezpředmětnou.

V.

[5] Nejvyšší správní soud předně zkoumal podmínky přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s., s účinností od 1. 4. 2021, platí, že za podmínky, kdy před krajským soudem rozhodoval o věci specializovaný samosoudce, a tato kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou (změna na základě novely soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb.). Z důvodové zprávy k této novele je zřejmé, že jejím účelem je urychlení soudního přezkumu rozhodnutí a dalších aktů správních orgánů, a to ve fázi před Nejvyšším správním soudem. Věcné přezkoumání pravomocného rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem má probíhat pouze v případech, kdy je to důležité nejen pro samu posuzovanou věc, ale i pro plnění základní role Nejvyššího správního soudu jako vrcholného soudního orgánu ve věcech správního soudnictví, kterou je sjednocování judikatury správních soudů.

[6] Nejvyšší správní soud předně shledal, že se uvedená právní úprava na nyní projednávanou věc užije; krajský soud rozhodl dne 5. 5. 2021, tedy po nabytí účinnosti novely s. ř. s. (srov.

pokračování

usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021 - 30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021 - 36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021 - 30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021 - 31.

[7] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k hodnocení toho, zda kasační stížnost splňuje podmínky pro její přijetí k věcnému projednání a zkoumal, zda ve věci rozhodoval specializovaný samosoudce a zda svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou.

[8] Podle § 31 odst. 2 s. ř. s. ve věcech rozhodnutí o zajištění cizince rozhoduje specializovaný samosoudce. První podmínka tedy splněna byla.

[9] Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního odkazuje zdejší soud na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ vyložil. Ačkoli se tak vyjádřil ve vztahu k předcházející právní úpravě nepřijatelnosti, která pamatovala pouze na posuzování ve vztahu k mezinárodní ochraně, závěry plynoucí z této judikatury jsou přiměřeně uplatnitelné také v nyní projednávané věci (shodně rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021 - 28, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021 - 31, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021 - 30, či ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Nejvyšší správní soud přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Kasační stížnost je nepřijatelná.

[10] Stěžovateli bylo prodlouženo zajištění podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců za účelem předání podle nařízení Dublin III. Jediná kasační námitka stěžovatele spočívá v tom, že jeho předání do Rumunska za účelem pokračování v řízení o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelné, a to s ohledem na čl. 3 bod 2 nařízení Dublin III, neboť azylové řízení v Rumunsku vykazuje systémové vady, přičemž krajský soud, resp. i žalovaná, tuto skutečnost chybně vyhodnotili.

[11] Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že se zdejší soud prakticky totožnou kasační argumentací jako v nynější věci zabývá již poněkolkáté. Shodnými námitkami se zabýval jak ve věcech „prvotního“ zajištění (viz zejm. rozsudek ze dne 15. 9. 2021, č. j. 4 Azs 102/2021 - 29, který se týkal prvotního zajištění nynějšího stěžovatele, dále pak např. rozsudky ze dne 16. 4. 2021, č. j. 5 Azs 372/2020 - 28, ze dne 21. 6. 2021, č. j. 3 Azs 375/2020 - 31, a ze dne 1. 7. 2021, č. j. 7 Azs 91/2021 - 23), tak ve věcech jeho prodloužení (rozsudek ze dne 12. 4. 2021, č. j. 5 Azs 397/2020 - 26, rozsudek ze dne 2. 6. 2021, č. j. 10 Azs 73/2021 - 45, usnesení ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021 - 30, či usnesení ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021 - 30). Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od ustálené judikatury odchýlit. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že společný evropský azylový systém byl koncipován na předpokladu vzájemné důvěry mezi členskými státy. Proto pouze závažná porušení ze strany příslušného státu mohou vést k vyvrácení domněnky o dodržování základních práv žadatelů o mezinárodní ochranu v jiných členských státech. Existují-li však závažné důvody se domnívat, že dochází k systémovým nedostatkům ve státě předání, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie, je nutné pokračovat v posuzování kritérií uvedených v kapitole III nařízení Dublin III., tj. zjišťovat, jestli nemůže být určen jako příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jiný členský stát. Jinými slovy, existují-li závažné důvody se domnívat, že k systémovým nedostatkům ve státě předání skutečně dochází, nelze cizince do takového státu předat, neboť nikdo nemůže být podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení (srov. čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie a čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III).

[12] Zabývat se otázkou existence systémových nedostatků v rozhodnutí o zajištění však není automatickou povinností žalované, bez přihlédnutí k okolnostem dané věci. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017 - 29, č. 3773/2018 Sb. NSS, stanovil podmínky, za jejichž naplnění se žalovaná nemusí v rozhodnutí o zajištění výslovně touto otázkou zabývat. Těmito podmínkami jsou: (i) neuplatnění námítky systémových nedostatků v řízení před správním orgánem, (ii) správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k systémovým nedostatkům ve státě předání nedochází, a (iii) o neexistenci takových nedostatků nejsou důvodné pochybnosti (srov. k tomu obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2021, č. j. 5 Azs 397/2020 - 26, nebo ze dne 28. 5. 2020, č. j. 7 Azs 72/2020 - 23).

[13] V souladu s uvedenou judikaturou žalovaná a následně krajský soud postupovali. Žalovaná v rozhodnutí o prodloužení zajištění za účelem předání mj. uvedla, že jí nejsou známy žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že by Rumunsko mohlo vykazovat nedostatky v azylovém řízení nebo v podmínkách přijetí žadatelů v tomto členském státě, přičemž ani stěžovatel sám žádné takové skutečnosti neoznačil (viz s. 7 rozhodnutí o prodloužení o zajištění). Stěžovatel v nyní projednávané věci neuvedl nic, co by mělo systémovým nedostatkům v Rumunsku nasvědčovat (uvedl, že cílem jeho cesty zůstává Francie, kde má spoustu kamarádů, dle kterých tam dostane rychle pobyt, práci a dávky). Žalovaná proto správně vyhodnotila, že realizaci předání stěžovatele do této země nic nebrání (srov. obdobně již citovaný rozsudek č. j. 5 Azs 397/2020 - 26). Nejvyšší správní soud dodává, že ani z další judikatury (vč. recentní) nevyplývá, že by Rumunsko nebylo schopno zajistit adekvátní podmínky žadatelům o azyl (srov. rozsudek ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018 - 20, již zmiňovaný rozsudek č. j. 7 Azs 72/2020 - 23, či rozsudek ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Azs 141/2018 - 21, ale také usnesení ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 Azs 256/2019 - 30, ze dne 22. 1. 2020, č. j. 5 Azs 308/2019 - 37). Krajský soud následně vznesenou žalobní argumentaci řádně přezkoumal, přičemž i jeho další postup odpovídá shora označené konstantní judikatuře. Stěžovatel ostatně ani neuvedl, v čem konkrétně krajský soud pochybil. Jeho argumentace je obecná a nepřizpůsobená konkrétním okolnostem věci. Nejvyšší správní soud však připomíná, že kasační stížnost je opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu (§ 102 s. ř. s.). Nejvyššímu správnímu soudu nepřísluší v kasačním řízení přezkoumávat opětovně rozhodnutí žalovaného v rozsahu přezkumu provedeného krajským soudem. Předmětem přezkumu může být proto toliko to, zda rozhodnutí krajského soudu k námítkám uvedeným v kasační stížnosti ob stojí. Nejvyšší správní soud je přitom povolán pouze k přezkumu v rozsahu vymezeném stěžovatelem. Řízení o kasační stížnosti je totiž ovládáno zásadou dispozicní. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60, či usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 2020, sp. zn. II. ÚS 875/20). Ke stejným závěrům, nadto ve věci samotného stěžovatele, pak dospěl Nejvyšší správní soud i v rozsudku ze dne 15. 9. 2021, č. j. 4 Azs 102/2021 - 29 (ve kterém rozhodoval o kasační stížnosti ve věci jeho prvotního zajištění, ve které stěžovatel uplatnil tytéž námítky).

[14] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námítky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal

pokračování

žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, která by jinak měla právo na náhradu nákladů řízení, žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[16] Stěžovateli byl již krajským soudem ustanoven zástupce z řad advokátů, Mgr. Ladislav Bárta. Podle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud proto přiznal ustanovenému zástupci stěžovatele v řízení o kasační stížnosti odměnu za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. a to ve výši 3 100 Kč [srov. § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 cit. vyhlášky] a náhradu hotových výdajů paušální částkou za každý úkon právní služby ve výši 300 Kč (srov. § 13 odst. 4 téže vyhlášky). Ustanovený zástupce nedoložil, že je plátcem DPH. Celkem proto činí odměna ustanoveného zástupce 3 400 Kč a bude mu vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku (obdobně srov. řízení ve věci sp. zn. 4 Azs 102/2021).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. října 2021

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu